

Archiv obce Sviňomazy

[1850] – 1940

Inventář

Číslo EL NAD: 155
Evidenční číslo pomůcky: 355

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	9
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	10
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	11
Inventární seznam.....	12

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Organizaci místní samosprávy, převedením pravomocí do rukou obcí, předcházelo zrušení roboty a poddanství v roce 1848. Následoval zákon o provizorním zřízení obecním č. 170/1849 Ř. z. ze dne 17. března, který zrušil dosavadní pravomoc panských vrchnostenských úřadů ve správě venkovských obcí, kde vrchnost doposud zastupovali venkovští rychtáři a konšelé, pověřeni vykonáváním částečné a obecné samosprávy. Stále ještě omezené obecní pravomoci zaručily obcím alespoň základní práva, mezi něž patřila práva: svobodné volby zástupců, domovské, samostatně vyřizovat vlastní agendu, uveřejnit veřejně výsledky obecního hospodaření a zveřejnění jednání obecních zástupců. Jednalo se o zlomový počín, vyvolaný zejména tlakem na politickou situaci ve státě. Zprvu udílená samostatnost zemská přenesla se na úroveň krajskou, okresní a obecní. Přestože by se tak mohlo zdát, že majitelé dosavadních panství tím přišli o řadu výhod, opak je skutečností. Mohli snáze uplatnit svůj vliv především tam, kde jej potřebovali využít nejvíce. Postupně mohli získat kontrolu nad obcemi a později nad celými okresy.

Shora uváděná zákonná úprava, takzvané Stadionovo prozatímní obecní zřízení, vycházela z uvozovacího patentu a v něm uvedeného hesla, že základem svobodného státu je svobodná obec. Zákon jej zachovával tak, že hovořil o obcích místních, okresních a krajských. Skutečně platnými se však staly pouze předpisy o obcích místních.

Obce se staly nejnižším článkem místní samosprávy. Obvod těchto obcí se shodoval s katastrálním územím. Novým prvkem se stalo zavedení pravidla, že každé sídliště se muselo stát obcí či součástí obce nazývané osadou. Dřívější rozdíly mezi sídlišti různých stupňů byly zachovány pouze v názvoslovích těchto obcí, jako města, městyse čili městečka a vesnice či vsi. Každá obec náležela do určitého soudního a politického okresu a každá osoba musela patřit do evidence některé obce. Pokud některé z obcí nesplnily zákonné požadavky, mělo se přistoupit k jejich sloučení s jinou obcí, přestože by s tím dotčená obec nesouhlasila.

Stadionovo zřízení rozlišovalo dvojí působnost obce. Obec se měla starat především o svoje vlastní záležitosti, obecní zřízení tehdy hovořilo o přirozené působnosti obce. Ve své působnosti nemohla být obec omezována mimo zákonem uváděné případy. Jakýmsi protipólem přirozené působnosti obce se stala působnost přenesená. Tato působnost zahrnovala obstarávání určitých veřejných věcí, které obci nařizovala státní správa.

V každé obci se povinně zřídily dva orgány, obecní výbor a představenstvo. Obecní výbor volený na tři roky představoval kolegiální orgán a rozhodoval většinou hlasů. Disponoval však pouze usnášecí a dozorcí mocí, bez možnosti použít moc výkonnou. Užším orgánem, voleným právě z členů obecního výboru, se stalo obecní představenstvo. Skládalo se ze starosty a alespoň dvou radních. Nepředstavovalo ovšem kolegium, radní vytvářeli jen pomocný a zastupující orgán v době starostovy nepřítomnosti v úřadu, samotný starosta se stával výkonným orgánem, který prováděl usnesení obecního výboru.

Nad samosprávnými orgány se zavedla instituce dozoru a starosta mohl využívat práva prozatímního odložení výkonu rozhodnutí obecního výboru, pokud to odporovalo zákonům nebo mohla být způsobena škoda obci samotné. V roce 1850 došlo k rozšíření dozorcí moci a místním obcím přibyla policie. Nadřízený okresní úřad měl dohlížet na práci starosty v oboru

místní policie patřící do přirozené působnosti obce. V nutných případech pak uváděl věci do pořádku. Vláda mohla obci kdykoliv výkon místní policie odejmout a zabezpečit její činnost za pomoci vlastních orgánů.

Vlastní činnost obecní samosprávy začala v roce 1850, kdy byly aktivovány nově zřízené státní politické úřady. Došlo k územní reformě obcí a obecní samospráva se posléze stala skutečností.

K vydání dalšího obecního zřízení došlo v roce 1859, v platnost vstoupilo pouze ustanovení o domovském právu a navíc nastalo odstranění veřejnosti jednání orgánů obecní samosprávy. Po vydání Říjnového diplomu docházelo k postupnému odstranění zásahů do samosprávy. V roce 1861, po volbách do obecních orgánů, v nichž zvítězili ve většině měst v Čechách čeští zástupci, byla veřejnost jednání zavedena opět. Rok poté vstoupil v platnost rámcový říšský obecní zákoník jako výsledek jednání mezi vládou, snažící se dostat obce pod větší kontrolu, a mezi parlamentem. V roce 1863 bylo vydáno obecní zřízení a řád volební pro Slezsko, o rok později také pro Moravu a Čechy č. 7/1864 Z. z. Tato zřízení se vztahovala na všechny obce příslušné země s výjimkou statutárních měst. Každá nemovitost musela náležet do svazku některé obce. Samosprávné obce se mohly slučovat a rozlučovat a za určitých okolností měnit svoje hranice, o čemž však s konečnou platností rozhodovaly zemské sněmy.

Obecní zřízení rozlišovala dva druhy občanů do obce náležejících. Jednalo se o skupinu osob spojenou s obcí na základě jakéhosi hmotného svazku či o skupinu osob přespolečných. Je zřejmé, že prvně uváděná skupina disponovala všemi výhodami, které jí ze zákona příslušely, avšak nejdůležitějším právem bylo právo volební.

Voliči oprávnění k volbě volili na tříleté funkční období obecní výbor. Počet členů výboru se odvíjel podle zalidněnosti obce a v Čechách se pohyboval mezi osmi a 36 členy, na Moravě od sedmi do 30 členů. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo z obecního starosty a obecního radního. Počet členů obecního představenstva nesměl přesahovat třetinu členů obecního výboru, počet radních však nemohl klesnout pod dva. Obecnímu výboru se v této době občas říkalo obecní zastupitelstvo. Každý volitelný a řádně volený občan byl povinen volbu přijmout, výjimky z tohoto pravidla byly přesně stanoveny.

Obec, její činnost a veškerý život v ní tak v podstatě existoval v nezměněné podobě téměř do roku 1918, kdy se po vzniku nového, samostatného státu přijala zcela odlišná opatření pro obecní samosprávu.

Základním pravidlem pro chod obce po roce 1918 zůstal nadále předpoklad, že o obecních záležitostech může rozhodovat pouze osoba, která přispívá na udržování obecního hospodářství, avšak vyvstala potřeba řešit situaci s volebními řády. Na počátku roku 1919 tak vstoupila v platnost dvě zákonná nařízení, zákon č. 75/1919 Sb. o řádu volení v obcích a zákon č. 76/1919 Sb. o novele k obecnímu zřízení.

Volební řád představoval výsledek dohody občanských stran se sociální demokracií a přinášel značnou demokratizaci. Přiznával totiž všeobecné, rovné, tajné a přímé hlasovací právo při volbách do obcí všem osobám, které měly v obci alespoň tříměsíční trvalé bydliště, a které nebyly určitým způsobem diskvalifikovány a dosáhly věku 21 let. Pasivní volební právo se přiznalo osobám ve věku od 26 let a volený musel alespoň jeden rok v obci bydlet. Volilo se na základě kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení. Volební období se prodloužilo na čtyři roky, v roce 1933 na šest let, aby se sjednotila délka volebních období

s ostatními samosprávami. Vznikly obecní finanční komise, v nichž jednu polovinu představovali zástupci zvolení obecním zastupitelstvem a druhou zástupci jmenovaní okresním úřadem. Jednalo se tak především o kontrolu ze strany státu, který si v obcích nepřál převahu socialistické většiny, která by mohla volně nakládat s obecními prostředky. Komise mohly kontrolovat veškeré obecní hospodaření a odvolávat se proti všem usnesením obecního zastupitelstva finanční povahy.

Zákonná novela obecních zřízení rozeznávala tyto řádné orgány obcí: obecní zastupitelstvo, obecní radu, starostu, případně jeho náměstky a komise.

Obecní zastupitelstvo nahradilo dřívější obecní výbor. Jeho zvolení se účastnili všichni voliči oprávnění k volbě a skládalo se z devíti až 60 členů podle počtu obyvatel v obci.

Ze svého středu volilo obecní zastupitelstvo obecní radu, která nastupovala na místo dřívějšího obecního představenstva. Skládala se ze starosty, jeho náměstka či náměstků a členů rady, radních. Počet všech těchto členů činil znovu jednu třetinu obecního zastupitelstva, proto se stanovil počet jeho členů na devět, aby rada byla nejméně tříčlenná. Plnila totiž také funkci obecního trestního senátu, a tento musel být nejméně tříčlenný, tvořil jej starosta a dva radní.

Došlo k jasnému vymezení významu obecní rady, totiž že obecní rada tvoří sbor, který se za předsednictví starosty usnází na všech věcech, jež podle zákona nebo podle zákonných nařízení nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Toto ustanovení utvářelo z rady primární orgán obce.

Obecní zastupitelstvo volilo ze svého středu rovněž starostu a jeho náměstka, v obcích s počtem převyšujícím 24 členů zastupitelstva se volili náměstci dva. Volba starosty nemusela být potvrzena státem, zákon č. 122/1933 Sb. o změnách řádu voleb v obcích však stanovil, že volbu starosty schvaluje státní úřad. Pokud státní úřad volbu starosty a jeho náměstků nepotvrdil, pozbývala tato volba platnost a obecní zastupitelstvo bylo povinno uskutečnit volbu novou. Kdyby se však zastupitelstvo zdráhalo provést novou volbu, pozbývala by platnosti také volba členů obecního zastupitelstva. Politický úřad jmenoval do čela obce správní komisi a v příhodné době vypisoval novou volbu obecního zastupitelstva. Podle shora psaného je jasně viditelné, že těmito ustanoveními byla obecní samospráva značně okleštěná. Státní úřady nezavazoval žádný termín k vypsání nových voleb obecního zastupitelstva.

Právním obcí bylo zřizovat si poradní a přípravné sbory ve formě komisí.

Nejdůležitějším orgánem, v jehož rukách spočívala rozhodující moc, byla obecní rada. Její zasedání byla neveřejná a konala se poměrně často. Obecnímu zastupitelstvu byly vyhrazeny pouze některé věci, schvalovalo zejména obecní rozpočet, jeho schůze se měly konat alespoň jednou za dva měsíce a byly veřejné. K určitým funkcím starosty patřilo svolávání schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva, zastupování obce navenek apod.

Mezi mimořádné orgány obce patřil vládní komisař nebo správní komise. Pokud zemský úřad rozpustil zastupitelstvo, bylo povinností příslušného okresního úřadu stanovit pro obec přechodný orgán (komisař, správní komise). Tento mimořádný orgán vedl správu obce do řádné volby a dosazení nově zvoleného zastupitelstva. Pravomoc přechodných orgánů zůstala omezena na běžné záležitosti a kromě toho směl provádět pouze neodkladné akty, jejichž prodlením by mohla obci vzniknout škoda.

V období německé okupace pohraničí v letech 1938 – 1945 se charakter veřejné správy výrazně odlišoval od předešlého. V odtržených pohraničních částech republiky vstoupil v

platnost říšskoněmecký systém a došlo k odstranění volitelnosti orgánů územní samosprávy. Na protektorátním území vznikly správní orgány řídicí se poněkud upravenou verzí týchž zákonů. V pohraničí převzala dočasně, do 20. října 1938, veškerou výkonnou moc armáda. Z jejího pověření vedli armádní zástupci veškeré existující správní orgány.

Nejdůležitějším obdobím ve vývoji sudetské správní organizace byla krátká doba od 21. října 1938 do 30. dubna 1939. Došlo k přijetí významných zákonných opatření a vybudování celé správní sítě. Vznikla tzv. Říšská župa sudetská (Reichsgau Sudetenland) a celé území se rozdělilo na venkovské a městské okresy (Landkreise a Stadtkreise). Ve venkovských okresech byly utvořeny úřady landrátů (Der Landrat) navazující na prvorepublikové okresní úřady. Došlo k faktické likvidaci územní samosprávy. Ve správě obcí se zavedl tzv. vůdcovský princip a správu obce tak zastával pouze starosta. Stálými zástupci starostů se stali přidělcenci (Beigeordnete). První přidělenec byl podle zákona prvním a stálým zástupcem starosty, zbývající přidělcenci byli stálými zástupci pouze ve svých pracovních oborech (sociální péče, policie, zdravotnictví, školství apod.), starosta však mohl vztáhnout každou z těchto záležitostí na sebe. Další obecní orgán představovali obecní radové obstarávající trvalý kontakt mezi obecní správou a ostatními obyvateli. Jednalo se o nejméně 12 a nejvíce 36 členů a zákon stanovil, ve kterých záležitostech se musí starosta s obecní radou poradit. Kromě obecních radů existovali ještě poradci, kteří vykonávali poradní činnost pro starostu a přidělcence v určitém správním oboru nebo jiné speciální otázce. K obecním orgánům patřila také porada obecních radů a poradců. Starosta je zval v přiměřené lhůtě k poradě a oznámil jim její důvod.

O zajištění vzájemné symbiózy mezi obecní správou a nacistickou stranou se staral zmocněnec NSDAP. Ze zákona požíval značného vlivu na správu obce, aby dohlédl na správnou interpretaci nacistických zájmů ve svěřené obci. Starosta a přidělcenci z povolání vykonávali svůj úřad 12 roků, pokud se jednalo o úřad čestný, krátka se doba na 6 roků.

Činnost obecních úřadů zanikla v roce 1945, kdy byly nahrazeny soustavou národních výborů. V pohraničí navazovaly na obecní úřady místní správní komise jmenované postupně v letech 1945 – 1946.

Jméno vsi Sviňomazy, situované přibližně 9 kilometrů severně od Stříbra, mohlo znamenat jednak ves sviňomazů, to znamená lidí, kteří něčím natírají či bijí vepře (svině mažou), nebo také „mažou jako svině“ (kradou, utíkají). K českým názvům vsi se řadily Swiniemasy, Swjniomasty, Sviňomazy, k německým Zwinomas, Zwinomaß a k latinským Swinomassy, Swynomassy, Swynomas.

První písemná zmínka o vsi Sviňomazy pochází z roku 1379, kdy její část vlastnil vladyka Sulek z Hrádku (nedaleko situovaný hrad, později uváděný jako Sviňomazský hrádek) a jistý Konrád. Po Sulkově smrti v roce 1380 získali rodové jmění jeho potomci Sezema a Jan, kteří jej již roce 1381 prodali bratřím Zacharovi a Bořivojovi z Chrustenic. Nelze s jistotou určit, co se stalo předmětem uvedené koupě (zda Hrádek, část nebo celá ves Sviňomazy), neboť 1395, se objevují jména Sulka ze Sviňomaz, resp. Habarta. Podle všeho byli příslušníci rodu pánů z Hrádku (jinak ze Sviňomaz) v těsném příbuzenském poměru z pány z Erpužic, přičemž tento rozdíl se postupně zcela rozmělnil a obě vsi, Erpužice a Sviňomazy, byly střídavě sídlem pánů tohoto územně nepřilíživě rozsáhlého dominia. V letech 1403 – 1413 držel část majetku ve Sviňomazích Zdislav a od roku 1417 Sulek z Hrádku, uváděný ještě v roce 1420. Roku 1413 se se vsí pojí také jména Buška, Jana a Sulka z Erpužic. Dalším vlastníkem v této rodové linii se stal Jan z Hrádku Sviňomazského (uváděný také jako Jan z Hrádku sezením na Sviňomazích), který je zmiňován v letech 1431 – 1434

společně s Markétou ze Sviňomaz. Hrádek a významný podíl ve vsi Sviňomazy následně získal Janův syn Markvart, připomínaný již v roce 1452 a později v roce 1466. Někdy v tomto období začal Hrádek pustnout a vладыkové se stěhovali do panských sídel v obou vsích. V roce 1473 se píše o Linhartovi Markvartovi z Hrádku a na Erpužicích, zmiňovaném ještě v roce 1484 spolu s bratrem Janem. Linhart získal někdy kolem roku 1513 od krále zboží v Trpístech, a to patrně nejen se záměrem rozšířit svoje statky, ale také přesunout sem rodové sídlo. Od bratra Jana odkoupil v roce 1520 podíl po otci a Linhartovi synové (Šebestián, Jiřík a Jan) si tento nákup nechali vložit do zemských desek v roce 1544. V roce 1577 přiznal Jan nejstarší Markvart z Hrádku dluh svému strýci Janovi Markvartovi z Hrádku na Někmiří a Únějovicích a postoupil mu celý svůj majetek (také ves Sviňomazy). V letech 1590 a 1602 se lze dočíst o Kryštofovi a jeho synovi Divišovi Markvartovi z Hrádku a Erpužic. Diviš, který zdědil majetek po otci, odprodal v roce 1612 zboží v Trpístech, kam náležela také ves Sviňomazy. Majitelem se stal rod pánů z Krasíkova, psaného ze Švamberka, který Trpísty spojil s panstvím Krasíkov. Po smrti posledního Švamberka Jana Bedřicha v roce 1659, zdědila všechny švamberské statky jeho manželka Marie Magdaléna z Donína, rozená Heissensteinová. Celé panství následně získal Jan Kryštof Ferdinand hrabě z Heissensteinu a na Strahembergu, který z něj v roce 1677 odprodal Trpísty Sinzendorfům. V majetku tohoto rodu zůstalo panství Trpísty do roku 1793, kdy jej zakoupil Jan Antonín Lexa z Arhrentthalu, po jehož smrti v roce 1824 jej zdědila jeho dcera Jana, provdaná Wiederspergová z Wiederspergu. Její syn, Jan Lexa, všechna rodinná panství sloučil a spravoval uceleně. V roce 1891 je jako majitel panství uváděn August Wydenbruck. V roce 1895 koupil velkostatek Vilém Kubinzki. Do roku 1938 hospodařil na pozemcích Rudolf Kubinzki a ve stejném roce byla na velkostatek, jako židovský majetek, uvalena nucená správa. Tento stav setrval do roku 1945.

Územní a správní kompetence obecní samosprávy ve Sviňomazích se vztahovaly výhradně na obec Sviňomazy.

Do roku 1862 patřily Sviňomazy pod Krajský úřad v Plzni a od roku 1850 přešla obec pod nově zřízené Okresní hejtmanství v Plzni. Zároveň se vznikem politických okresů vznikly v roce 1850 také okresy soudní. Obec Sviňomazy se stala součástí nově vzniklého soudního okresu Stříbro (v němž zůstala až do roku 1945). Při další reorganizaci správy v roce 1855 byla sloučena politická a soudní správa a vznikl smíšený Okresní úřad Stříbro, jehož součástí byla též obec Sviňomazy. K definitivnímu rozdělení politické a soudní správy došlo v roce 1868, kdy vzniklo Okresní hejtmanství ve Stříbře. Po připojení okresu Stříbro k německé „Třetí říši“ spravoval obec tzv. Landrát ve Stříbře.

S přihlédnutím k materiálu, který se dochoval v AO Sviňomazy, představuje rekonstrukce činnosti německé obecní samosprávy značně obtížný úkol. Archivní soubor tvoří v jistém převážném množství přehledně a úplně vedená rozpočtová a pozemková agenda, podle čehož lze odvodit, že majetkoprávním záležitostem věnovala obec zásadní pozornost. Na sestavení níže uvedeného přehledu obecních starostů se významným způsobem podílela složka se stavebními záležitostmi (inv. č. 12), ze které bylo možné získat velké množství potřebných informací.

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Josef Wurdinger	?	1912
Josef Steiner	1913	1919

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Franz Rosner	1920	1923
Martin Ziegler	1924	1945

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

V protokolu z odborné archivní dohlídky spisovny MNV Sviňomazy ze 17. listopadu 1953, kterou provedli zástupci pracovníka okresní archivní služby při ONV Stříbro, se lze dočíst o tom, že při skartaci písemností byly prohlédnuty také spisy vzniklé z činnosti německé obecní samosprávy. Jednalo se o torzo písemností, dále o přihlašovaci knihy neaktivního vojska, zeměbrany a válečného loďstva z let 1884 – 1935, různé vyhlášky z období obou světových válek, pozemnostní archy a různé stavební plány budov. Všechny tyto písemnosti byly určeny k trvalé archivní úschově a prozatímně uloženy zpět do spisovny, kde byly připraveny ke svozu okresním archivářem do tehdejšího okresního archivu ve Stříbře.

V dopise z 15. února 1957, adresovaném na MNV Sviňomazy, okresní archivářka žádala o neprodlené doručení písemností určených k trvalému uložení v archivu, vybraných při dohlídce spisovny MNV Sviňomazy 17. listopadu 1953. V dopise je dále uvedeno, o jaký materiál se jednalo. Z období působení německé obecní samosprávy měly být doručeny: přihlašovaci knihy neaktivního mužstva vojska a zemské obrany z let 1894 – 1925; různé německé vyhlášky z doby před I. světovou válkou a ze světové války; německé pozemnostní archy a různé stavební plány bez datace.

V evidenčním listu JAF, zavedeném k 2. lednu 1958, se lze dočíst o tom, že archivní soubor AO Sviňomazy obsahoval 2 knihy z let 1894 – 1925 a 1 balík z let 1913 – 1940. V tématickém popisu archivního souboru je uvedeno, že se jednalo o „pozemkovou držbu“ a „stavebnictví“. V pozdějším období byly údaje v EL JAF dodatečně rozšířeny a ke dvou knihám byla dopsána ještě jedna kniha s datací 1949. Tento záznam byl proveden neznámo kdy a kým ručně a obyčejnou tužkou.

Při revizi archivního souboru AO Sviňomazy z 22. března 2001 byly všechny shora uváděné archiválie znovu identifikovány a navíc se podařilo objevit plán lesního hospodářství.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Při pořádacích pracích v archivním souboru AO Sviňomazy došlo ke korekci dolní časové meze a změně celkové datace, z původních 1894 – 1940 na [1850] – 1940 k úpravě počtu evidenčních jednotek, neboť knihy, původně uložené v kartónu byly identifikovány a určeny jako samostatné evidenční jednotky.

Materiál archivního souboru AO Sviňomazy pochází z let [1850] – 1940. Jedná se o 3 úřední knihy a 1 kartón o celkové metráži 0,12 bm.

Vzhledem k umístění obce v oblasti s převažujícím německým obyvatelstvem je v dochovaných archiváliích užíván německý jazyk.

Archivní soubor byl uspořádán podle metodického návodu pro pořádání archivních souborů obcí.

V archivním souboru se nalézají archiválie II. kategorie.

Fyzický stav materiálu je dobrý.

Při pořádacích pracích v archivním souboru AO Sviňomazy z něj nebyly vyřazeny žádné multiplikáty a písemnosti nearchivní povahy.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Nejvýznamnější a badatelsky nejvíce atraktivní část archivního souboru AO Sviňomazy se nachází v inv. č. 12 (stavební dokumentace se žádostmi a plány staveb). Zbývající část archivního souboru představuje torzo z činnosti obecní samosprávy.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádal a pomůcku sestavil Miroslav Vetrák v dubnu 2009 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 27. října 2009

Miroslav Vetrák

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Adressbuch und Führer für den politischen Bezirk Mies. Mies : Buchdruckerei A. Hassold, 1912

Führer und Adressbuch für den Gerichtsbezirk Mies mit den Städten Mies, Kladrau, Tschernoschin und den Landgemeinden. Bischofteinitz : Druck J. Mitzner & Sohn, [1924]

Ortsbuch für den Reichsgau Sudetenland. Haida : Verlagsanstalt Albert & Hanselik, s. d.

Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich, 1849

Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich, 1864

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850 – 1970, 1978

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, 1919

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, 1920

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, 1933

Seznam míst v království Českém, 1913

Übersicht der in Folge a. h. Gutschliessung vom 26. Juni 1849 genehmigten provisorischen Gerichtseintheilung des Kronlandes Böhmen, 1849

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce : Příspěvek k vymezení a charakteristice archivního fondu, *Archivní časopis : zvláštní příloha.* 1999, roč. 49.

PROFOUS, Antonín – SVOBODA, Jan. *Místní jména v Čechách : jejich vznik, původní význam a změny.* Díl IV. S – Ž, Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1957.

PROCHÁZKA, Zdeněk – ÚLOVEC, Jiří. *Hrady, zámky a tvrze okresu Tachov 1.* Tachov : Okresní muzeum v Tachově, 1988.

PROCHÁZKA, Zdeněk – ÚLOVEC, Jiří. *Hrady, zámky a tvrze okresu Tachov 3.* Tachov : Okresní muzeum v Tachově, 1991.

SEDLÁČEK, August. *Místopisný slovník království českého.* Praha : Nakladatelství ARGO, 1998.

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
č. p.	číslo popisné
EL	evidenční list
EL JAF	evidenční list Jednotného archivního fondu
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. d.	evidenční
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
MNV	místní národní výbor
NAD	národní archivní dědictví
NSDAP	Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (Nacionálněsocialistická německá strana dělnická)
Ř. z.	Říšský zákoník
Sb.	Sbírka
s. d.	sine dato (bez datace)
SOkA	státní okresní archiv
Z. z.	Zemský zákoník

Inventární seznam

Obecní úřad 1850 – 1945**Úřední knihy****Knihy správy obecního majetku**

1	Hospodářský plán obecních lesů s výhledem na období 1907 – 1916	1907 – 1908	K 1

Knihy evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech

2	Přihlašovací kniha neaktivního vojska a loďstva válečného	1894 – 1938	K 2
3	Přihlašovací kniha neaktivního mužstva zemské obrany	1894 – 1921	K 3

Spisový materiál**Spisy****Obec a její správa**

4	Zápisy ze zasedání obecního výboru (periodicky vztažené zejména k účetním závěrkám)	1913 – 1924	N 1
5	Vyhlášky a nařízení vydané obecním úřadem	1912 – 1924	N 1
6	Korespondence se Zemským výborem v Praze	1917 – 1924	N 1
7	Korespondence došlá od Okresního výboru ve Stříbře	1912 – 1917	N 1
8	Korespondence došlá od Okresní správní komise ve Stříbře	1924 – 1925	N 1

Správa obecního majetku

9	Dohoda o směně parcel mezi obcí a velkostatkem v Trpístech	1926	N 1
10	Účetní závěrky a jejich podklady	1914 – 1924	N 1
11	Stav aktiv a pasiv (konečný účet rozvahový)	1920 – 1924	N 1

Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

12	Žádosti a udělení povolení ke stavbám a stavebním úpravám včetně plánů pro obec Sviňomazy (převážná většina stavební dokumentace se týká úprav stávajících domů, popřípadě staveb hospodářských zařízení a budov; č. p. 7, 8, 10, 11, 16, 19, 21, 23, 25, 27, 30, 32, 33, 35, 37 a dalších 5 plánů bez označení č. p.)	1918 – 1940	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Péče o veřejné ústavy a zařízení			
13	Korespondence došlá od Okresní školní rady ve Stříbře	1918	N 1
Spolupůsobení ve státních záležitostech			
14	Daňové výkazy a daně všeobecně	1912 – 1924	N 1
15	Pozemnostní archy (5 ks)	[1850] – [1918]	N 1
16	Bankovní záležitosti (stav na účtech s obecními výnosy a závazky)	1913 – 1915	N 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Archiv obce Sviňomazy
Značka archivního souboru:	AO Sviňomazy
Časový rozsah:	[1850] – 1940
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 úřední knihy, 1 kartón)
Počet inventárních jednotek:	16
Rozsah bm:	0,12 (0,03 úřední knihy, 0,09 kartón)
Stav ke dni:	27. října 2009
Archivní soubor zpracoval(a):	Miroslav Vetrák
Pomůcku sestavil(a):	Miroslav Vetrák
Počet stran:	15
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl SOAP/090-0617/2009